

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

UDC 80 (82)

ISSN 1857-7059

ГОДИШЕН ЗБОРНИК

2025

YEARBOOK

2025

ГОДИНА 16
БРОЈ 25

VOLUME XVI
NO 25

GOCE DELCEV UNIVERSITY - STIP
FACULTY OF PHILOLOGY

**УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ**

**ГОДИШЕН ЗБОРНИК
2025
YEARBOOK**

**ГОДИНА 16
Бр. 25**

**VOLUME XVI
No 25**

**GOCE DELCEV UNIVERSITY – STIP
FACULTY OF PHILOLOGY**

ГОДИШЕН ЗБОРНИК ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

За издавачот:

проф. д-р Луси Караниколова -Чочоровска

Издавачки совет

проф. д-р Дејан Мираковски

проф. д-р Лилјана Колева-Гудева

проф. д-р Луси Караниколова -Чочоровска

проф. д-р Светлана Јакимовска

доц. д-р Надица Негриевска

Редакциски одбор

проф. д-р Ралф Хајмрат – Универзитет од Малта, Малта

проф. д-р Неџати Демир – Универзитет од Гази, Турција

проф. д-р Ридван Џанин – Универзитет од Едрене, Турција

проф. д-р Стана Смиљковиќ – Универзитет од Ниш, Србија

проф. д-р Тан Ван Тон Та – Универзитет Париз Ест, Франција

проф. д-р Карин Руке Бритен – Универзитет Париз 7 - Дени Дидро, Франција

проф. д-р Роналд Шејфер – Универзитет од Пенсилванија, САД

проф. д-р Кристина Кона – Хеленски Американски Универзитет, Грција

проф. д-р Златко Крамарик – Универзитет Јосип Јурај Штросмаер, Хрватска

проф. д-р Борјана Просев-Оливер – Универзитет во Загреб, Хрватска

проф. д-р Татјана Гуришиќ-Бекановиќ – Универзитет на Црна Гора, Црна Гора

проф. д-р Рајка Глишица – Универзитет на Црна Гора, Црна Гора

доц. д-р Марија Тодорова – Баптистички Универзитет од Хонг Конг, Кина

доц. д-р Зоран Поповски – Институт за образование на Хонг Конг, Кина

проф. д-р Елена Андонова – Универзитет „Неофит Рилски“, Бугарија

м-р Диана Мистреану – Универзитет од Луксембург, Луксембург

проф. д-р Зузана Буракова – Универзитет „Павол Јозев Сафарик“, Словачка

доц. д-р Наташа Поповиќ – Универзитет во Нови Сад, Србија

проф. д-р Светлана Јакимовска, проф. д-р Луси Караниколова-Чочоровска,
проф. д-р Ева Ѓорѓиевска, проф. д-р Махмут Челик, проф. д-р Јованка Денкова,
проф. д-р Даринка Маролова, проф. д-р Весна Коцева, доц. д-р Надица Негриевска,
доц. д-р Марија Крстева, доц. д-р Наталија Поп Зариева, проф. д-р Игор Станојоски,
проф. д-р Лидија Камчева Панова

Главен уредник

проф. д-р Светлана Јакимовска

Одговорен уредник

доц. д-р Надица Негриевска

Јазично уредување

м-р Лилјана Јовановска (македонски јазик)

доц. д-р Сашка Јовановска (англиски јазик)

доц. д-р Наталија Поп Зариева (англиски јазик)

Техничко уредување

Славе Димитров

Редакција и администрација

Универзитет „Гоце Делчев“–Штип

Филолошки факултет

ул. „Крсте Мисирков“ 10-А п. факс 201, 2000 Штип

Република Северна Македонија

YEARBOOK FACULTY OF PHILOLOGY

For the publisher:

Prof. Lusi Karanikolova-Cocorovska, PhD

Editorial board

Prof. Dejan Mirakovski, PhD

Prof. Liljana Koleva-Gudeva, PhD

Prof. Lusi Karanikolova-Cocorovska, PhD

Prof. Svetlana Jakimovska, PhD

Ass. Prof. Nadica Negrievska, PhD

Editorial staff

Prof. Ralf Heimrath, PhD – University of Malta, Malta

Prof. Necati Demir, PhD – University of Gazi, Turkey

Prof. Rıdvan Canım, PhD – University of Edrene, Turkey

Prof. Stana Smiljkovic, PhD – University of Nis, Serbia

Prof. Thanh-Vân Ton-That, PhD – University Paris Est, France

Prof. Karine Rouquet-Brutin PhD – University Paris 7 – Denis Diderot, France

Prof. Ronald Shafer PhD – University of Pennsylvania, USA

Prof. Christina Kona, PhD – Hellenic American University, Greece

Prof. Zlatko Kramaric, PhD – University Josip Juraj Strossmayer, Croatia

Prof. Borjana Prosev – Oliver, PhD – University of Zagreb, Croatia

Prof. Tatjana Gurisik- Bekanovic, PhD – University of Montenegro, Montenegro

Prof. Rajka Glusica, PhD – University of Montenegro, Montenegro

Ass. Prof. Marija Todorova, PhD – Baptist University of Hong Kong, China

Ass. Prof. Zoran Popovski, PhD – Institute of education, Hong Kong, China

Prof. Elena Andonova, PhD – University Neofit Rilski, Bulgaria

Diana Mistreanu, MA – University of Luxemburg, Luxemburg

Prof. Zuzana Barakova, PhD – University Pavol Joseph Safarik, Slovakia

Ass. Prof. Natasa Popovik, PhD – University of Novi Sad, Serbia

Prof. Svetlana Jakimovska, PhD, Prof. Lusi Karanikolova-Cocorovska, PhD,
Prof. Eva Gjorgjievska, PhD, Prof. Mahmut Celik, PhD, Prof. Jovanka Denkova, PhD,
Prof. Darinka Marolova, PhD, Prof. Vesna Koceva, PhD, Prof. Nadica Negrievska, PhD,
Prof. Marija Krsteva, PhD, Prof. Natalija Pop Zarieva, PhD, Prof. Igor Stanojoski, PhD,
Prof. Lidija Kamceva Panova, PhD

Editor in chief

Prof. Svetlana Jakimovska, PhD

Managing editor

Ass. Prof. Nadica Negrievska, PhD

Language editor

Liljana Jovanovska, MA (Macedonian language)

Prof. Saska Jovanovska, PhD, (English language)

Prof. Natalija Pop Zarieva, PhD, (English language)

Technical editor

Slave Dimitrov

Address of editorial office

Goce Delcev University

Faculty of Philology

Krste Misirkov b.b., PO box 201

2000 Stip, Republic of North Macedonia

СОДРЖИНА CONTENTS

Јазик

МАРИЈА СОКОЛОВА

ПАРОНИМИТЕ ВО СПОРЕДБА СО ДРУГИТЕ ЗБОРОВИ

Marija Sokolova

PARONYMS IN COMPARISON WITH OTHER WORDS 9

МАРИЈА СОКОЛОВА

ПАРОНИМИТЕ ВО МЕНТАЛНИОТ ЛЕКСИКОН

Marija Sokolova

PARONYMS IN THE MENTAL LEXICON 17

Brikena Xhaferri, Simona Serafimovska, Aleksandra Minkova,

Biljana Ivanovska

MODERN PERSPECTIVES IN THE STUDY OF INTERCULTURAL
PRAGMATICS AND THEIR APPLICATION IN THE EDUCATIONAL

PROCESS – FROM THEORY TO PRACTICE 23

Снежана Петрова, Надица Негриевска

ЛЕКСИЧКА АНАЛИЗА НА ИМЕНКИТЕ ОД ТЕМАТСКОТО
ПОДРАЧЈЕ *МОДА* ВО ИТАЛИЈАНСКИОТ ЈАЗИК ВРЗ ПРИМЕРИ
ОД СПИСАНИЕТО „DONNA MODERNA“

Snezana Petrova, Nadica Negrievska

LEXICAL ANALYSIS OF FASHION-RELATED NOUNS IN THE
ITALIAN LANGUAGE BASED ON EXAMPLES FROM THE MAGAZINE

“DONNA MODERNA” 31

Книжевност

ВЕСНА КОЖИНКОВА

ВРАЌАЊЕ ПО ИЗГУБЕНИТЕ ТРАГИ:

ЕГЗОДУСОТ КАКО ИДЕНТИТЕТСКА ТОПОГРАФИЈА

Vesna Kozhinkova

RETURNING LOST TRACES:

THE EXODUS AS AN IDENTITY TOPOGRAPHY 47

МАРИЈА ЛЕОНТИЌ

ПРЕПЕВИТЕ НА ПОЕЗИЈАТА НА БУЛЕНТ ЕЏЕВИТ

НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК

Marija Leontic

TRANSLATIONS OF BÜLENT ECEVİT’S POETRY INTO MACEDONIAN 57

Методика

NEDA RADOSAVLEVIKJ, PhD

THE IMPACT OF POSITIVE PSYCHOLOGY ON BLENDED LEARNING 81

МАРИЈА СОКОЛОВА

ТЕШКОТИИ ПРИ УСВОЈУВАЊЕТО НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК
ЗА НИВОТО А2 КАЈ ТУРСКИТЕ СТУДЕНТИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТОТ
„ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП

Marija Sokolova

DIFFICULTIES IN ACQUIRING THE MACEDONIAN LANGUAGE AT A2
LEVEL AMONG TURKISH STUDENTS AT UGD 91

Neda Radosavlevikj

THE TRANSFORMATIVE ROLE OF BLENDED LEARNING MODEL
IN HIGHER INSTITUTIONS 99

ТЕШКОТИИ ПРИ УСВОЈУВАЊЕТО НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ЗА НИВОТО А2 КАЈ ТУРСКИТЕ СТУДЕНТИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТОТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП

МАРИЈА СОКОЛОВА

Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип, С.Македонија
marija.sokolova@ugd.edu.mk

Апстракт: Турските студенти кои студираат на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, преку Институтот за јазици го изучуваат македонскиот јазик во три нивоа: А1, А2 и Б1 ниво. По совладување на нивото А1, турските студенти мора да усвојат и ниво А2 за да можат да студираат во нашата земја. Олеснување во изучувањето на ова ниво е познавањето на основното ниво и совладувањето на основните лексички и граматички норми поврзани со јазикот, при што студентите се запознаваат со позначајните туристички дестинации во Македонија, типичните македонски специјалитети, група зборови и изрази поврзани со физички активности. Дополнително, тие формираат дијалози за барање и издавање стан и прават паралела помеѓу образовниот систем во Македонија и Турција.

Клучни зборови: *ниво А1, ниво А2, мајчин јазик, странски јазик, усвојување, тешкотии.*

DIFFICULTIES IN ACQUIRING THE MACEDONIAN LANGUAGE AT A2 LEVEL AMONG TURKISH STUDENTS AT UGD

Marija Sokolova

Faculty of Philology, Goce Delcev University, Stip, North Macedonia
marija.sokolova@ugd.edu.mk

Abstract: Turkish students studying at the “Goce Delcev” University in Stip, through the Institute of Languages, study the Macedonian language in three levels: A1, A2 and B1. After mastering the A1 level, Turkish students must also master the A2 level to be able to study in our country. Facilitating the study of this level is the knowledge of basic level and the acquisition of the basic lexical and grammatical norms related to the language. During this process, students become familiar with important tourist destinations in Macedonia, typical Macedonian specialties, a group of words and expressions related to physical activities. Additionally, they create dialogues for searching for and renting an apartment and draw parallels between the education systems in Macedonia and Turkey.

Keywords: *A1 level, A2 level, native language, foreign language, acquisition, difficulties.*

1. Вовед

Преку Институтот за јазици на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, веќе петнаесет години по ред студираат странски студенти коишто имаат можност да се запознаат со македонскиот јазик, да го изучуваат, а неговото совладување подоцна е неопходен услов за запишување на некој од факултетите на УГД. Најголемиот дел од студентите коишто го изучуваат македонскиот јазик и се запишуваат на факултет на Универзитетот „Гоце Делчев“, потекнуваат од Турција, но на почетокот интерес покажуваа студенти и од други земји.

Во учебната 2010/2011 год. започна првата група студенти со изучување на македонски јазик и тоа со ниво A1, а потоа се воведе и ниво A2 како задолжителен степен на познавање на јазикот и овозможување студирање на факултет. Неколку години по ред нивоата A1 и A2 беа основен услов за познавање на стандардниот македонски јазик и за запишување на факултет. Пред една година се воведе и повисок степен, ниво B1, со цел студентите да го прошират својот речнички фонд на зборови, кој практично ќе им помогне за полесно совладување на наставните содржини на факултетите на коишто се запишуваат на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

2. Основни познавања од македонскиот јазик

На самиот почеток македонскиот јазик не е многу лесен за учење и брзо совладлив во однос на наставното градиво затоа што тој е словенски јазик, а турскиот не е словенски јазик, односно немаат исто јазично потекло. Сепак, тука од голема важност е и склоноста на секој студент и неговите афинитети кон изучувањето странски јазик.

Во лексиката на македонскиот јазик покрај други туѓи зборови и интернационализми, има и многу турцизми кои заземале добра позиција како во усната, така и во писмената форма на јазикот. Ова е извршено пред сè под влијание на повеќе вековното присуство на турско население на наша територија и присвојување на многу лексеми од турскиот јазик во македонскиот јазик. Во нашиот јазик има повеќе лексеми кои преминале или во историзми или, пак, во архаизми и се заменети со нови македонски зборови. Многу лексички елементи од турскиот јазик, сепак, биле прифатени од македонската популација и до ден-денес се употребуваат од страна на македонските говорители. Токму тие турцизми им се познати и лесни за комуникација на турските студенти при изучувањето на македонскиот јазик во почетното ниво.

По усвојувањето на македонскиот јазик за ниво A2, студентите веќе се оспособени да зборуваат повеќе на македонски јазик, да воспостават полесна комуникација, да формираат подолги дијалози и слично. Освен тоа усвојуваат и поголем дел од македонската граматика што им овозможува правилно конструирање и изговарање на речениците на македонски стандарден јазик и полесно снаоѓање во секојдневни ситуации.

3. Ниво A2 – програмска рамка

На самиот почеток на нивото A2 студентите се запознаваат со група зборови и изрази поврзани со физички активности и болести. Од нив се бара да формираат кратки реченици, а потоа по усвојување на поголем речнички фонд и правење дијалози со овие конструкции. Понатаму продолжуваат со усвојување вокабулар за македонската гастрономија, т. е. се бара од нив да знаат кои се покарактеристични македонски специјалитети и како се подготвуваат истите. Ова го поврзуваат со типичните регионални производи во Турција и со попознатите турски специјалитети.

За образување на вакви дијалози тие ги усвојуваат модалните глаголи во македонскиот јазик: може, сака, мора, смее, треба и истите ги менуваат по лице и број. При образувањето конструкции со овие модални глаголи не се јавува некоја поголема тешкотија, односно умеат правилно да формираат реченици со истите.

Студентите го збогатуваат својот речнички фонд и преку усвојување лексички елементи за барање и издавање стан и изрази поврзани со патување и планирање. Исто така се запознаваат со образовниот систем на нашата земја и притоа прават паралела со нивниот образовен систем и утврдуваат сличности и разлики.

Во нивото A2 студентите се запознаваат и со омилените туристички дестинации во Македонија, потоа со кодекс на однесување во некои ситуации, односно прават дијалози каде можат да употребат форми на замолување и извинување. Веќе имаат усвоено поголем речнички фонд и тоа им овозможува да поврзуваат дијалог со слика каде доаѓа до израз нивната креативна страна и слобода на изразот.

4. Тешкотии при усвојувањето на нивото A2

Како прва тешкотија во нивото A2 се јавува употребата на долгите и кратките заменски форми за индиректен предмет кои се јавуваат како дополнување на долгите и кратките заменски форми за директен предмет што се изучуваат во претходното ниво. Оваа употреба на заменски форми ја нема во турскиот јазик и затоа е неопходно да има повеќе вежби со нив за да можат да бидат правилно усвоени од страна на турските студенти.

Во примерите прикажани во табела 1 студентите знаат да направат погрешно поврзување на кратката заменска форма за индиректен предмет со подметот во реченицата, а не со долгата форма за индиректен предмет.

Табела 1: Неправилно поврзување на кратката заменска форма со подметот во реченицата

<u>Марко му</u> ја покажа новата блуза <u>на Ели</u> .	Неточно
Марко <u>ѝ</u> ја покажа <u>новата</u> блуза <u>на Ели</u> .	Точно
Мајка <u>ми ми</u> ја купи книгата што <u>ме</u> сакав.	Неточно
Мајка <u>ми ми</u> ја купи книгата што <u>ја</u> сакав.	Точно
Дејан <u>му ги</u> даде учебниците <u>на Ана</u> .	Неточно
Дејан <u>ѝ ги</u> даде учебниците <u>на Ана</u> .	Точно

Што се однесува до глаголските времиња, во нивото A1 студентите ги изучуваат сегашното и идното време и тие им се полесни за усвојување бидејќи ги има и во турскиот јазик.

Во нивото A2 се изучува минатото време чии форми и образувања се различни во двата јазика. И во македонскиот и во турскиот јазик има минато определено и минато неопределено време, но во македонскиот тоа е дефинирано во однос на поделбата на несвршени и свршени глаголи. Ваква поделба на глаголите нема во турскиот јазик и тоа им задава дополнителна тешкотија на студентите при совладување на овој граматички дел. Особено потешко им е усвојувањето на минатото определено свршено време, т. е. аорист каде што има различни начини на образување на ова глаголско време, што не е случај со турскиот јазик. Како најголема тешкотија е токму поделбата на глаголи од несвршен и од свршен вид, при што не им преостанува друго освен повеќето од глаголите да ги научат напамет за да знаат кој глагол од кој вид е – за да знаат дали да образуваат минато определено свршено или несвршено време.

Притоа може да се јават примери како во табела 2:

Табела 2: Менување на глаголите по лице и број во минато определено свршено време

Глагол – менување во време	Неточно	Точно
Научи	Еднина 1л. научив 2л. научеше 3л. научеше Множина 1л. научевме 2л. научевте 3л. научеа	Еднина 1л. научив 2л. научи 3л. научи Множина 1л. научивме 2л. научивте 3л. научија

DIFFICULTIES IN ACQUIRING THE MACEDONIAN LANGUAGE AT A2 LEVEL
AMONG TURKISH STUDENTS AT UGD

Испее	Еднина	Еднина
	1л. испеев	1л. испеав
	2л. испееше	2л. испеа
	3л. испееше	3л. испеа
	Множина	Множина
	1л. испеевме	1л. испеавме
	2л. испеевте	2л. испеавте
	3л. испееја	3л. испеаја
Даде	Еднина	Еднина
	1л. дадов	1л. дадов
	2л. дадо	2л. даде
	3л. дадо	3л. даде
	Множина	Множина
	1л. дадовме	1л. дадовме
	2л. дадовте	2л. дадовте
	3л. дадоа	3л. дадоа

Пример на употреба на минато определено време може да се погледне и во табела 3 преку следниве реченици:

Табела 3: Употреба на глаголи во минато определено време

Македонски јазик	Турски јазик
Дали тие ги вратија панталоните?	Onlar pantalonu geri verdi mi?
Тие не сакаа посветла боја.	Onlar daha açık renk istemediler.

Како тешкотија може да се јави препознавањето на разделот кај свршените глаголи во аорист. Затоа е неопходно некои глаголи во однос на разделот да ги научат напамет. Особено се случува мешање на *и*-разделот со *е*-раздел, па знаат да употребат форма „вратеја“ наместо „вратија“ или „остариа“ наместо „остареа“. Затоа треба особено добро објаснување во овој дел од граматиката за да знаат како преку некои заклучоци или асоцијации полесно да ги откријат разделите кај глаголите од свршен вид во минато определено свршено време.

Тешкотии се јавуваат и при дистинкцијата на употреба на аористот наспроти перфектот во нашиот јазик. Многу пати се случува да дојде до мешање на овие форми, во однос на тоа дали да се употреби определено или неопределено време. За да се надминат овие тешкотии, неопходно е да има повеќе дискусии, интерактивна настава и разни вежби што би овозможиле кај студентите полесно усвојување на овој граматички дел. Понекогаш при образување на формите на минато неопределено време знаат и да го испуштат помошниот глагол „сум“ и да ја употребат само глаголската л-форма што се коси со правилата за образување на неопределено време.

Пр. Јас читал = неточно
 Јас сум читал = точно
 Вие читале = неточно
 Вие сте читале = точно

Ти возил = неточно
 Ти си возел = точно
 Ние возиле = неточно
 Ние сме возеле = точно

Во контекст на минатото неопределено време би требало да се истакне дека и покрај формалниот проблем во однос на конструирањето на ова време во македонскиот јазик, турските студенти, за разлика од другите странски студенти особено од словенска јазична провениенција, – немаат никаков проблем со усвојувањето на значењето на минатото неопределено време! Тоа е така од причина што и во турскиот јазик постои минато глаголско време (глаголското *-miş/-miş* време) со идентично значење како и нашето. Претпоставка на наши лингвисти¹ е дури дека оваа семантика словенскиот перфект (како форма), во македонскиот ја добил под влијание на турскиот јазик.

Што се однесува до неличните глаголски форми, тие не им задаваат поголеми тешкотии на студентите бидејќи ги има и во турскиот јазик. Единствено што треба да научат се наставките со кои се образуваат неличните глаголски форми исто како што е случај и во нивниот мајчин јазик.

Примери за нелични глаголски форми во македонскиот и во турскиот јазик можат да се погледнат во табела 4:

Табела 4: Нелични глаголски форми во македонскиот и во турскиот јазик

	Македонски јазик	Турски јазик
Глаголска именка	шетање ловење доаѓање пишување	gezmek avlamak gelmek yazmak
Глаголска придавка	дојден исплашен прашан кажуван	gelen korkan soran soyleyen

¹ Ѐ изразувам благодарност на проф. д-р Е. Јачева-Улчар која ми ја отстапи за користење нејзината статија во печат под наслов: „За едно турско влијание во македонскиот глаголско-временски систем“.

DIFFICULTIES IN ACQUIRING THE MACEDONIAN LANGUAGE AT A2 LEVEL AMONG TURKISH STUDENTS AT UGD

Глаголски прилог	пишувајќи патувајќи возејќи плетејќи	yazarak seyahat ederek surerek örgü örerek
Глаголска л-форма	живеел/-ла, -ло, -ле видел/-ла, -ло, -ле влегол/влегла, влегло, влегле	yaşarmış görmüş girmiş

По усвојување на минатото време како граматичка форма, полесно можат да се запознаат со некои позначајни моменти од минатото на македонскиот народ, да слушаат македонска музика, да проследат македонски филм и да се запознаат со некои традиционални обичаи при што можат да направат споредба во сличностите и разликите во нивната и во нашата земја.

Поради секојдневната комуникација со македонски говорители често пати се случува да се забележи во изговорот на странските студенти и употреба на дијалектизми, особено поизразени во ова повисоко ниво A2. Тоа се должи на фактот што за разлика од нивото A1 сега веќе имаат формирано одреден лексички фонд во нивната комуникација и при средба со македонски говорители започнуваат да прифаќаат и елементи кои не се дел од стандардната јазична норма.

Пример: Петар, дали си добро? (стандардна форма на јазикот)
Петар, арен си? (нестандардна, разговорна форма)

5. Заклучок

Нивото A2 им помага на турските студенти да воспостават полесна комуникација бидејќи располагаат со побогат речнички фонд на зборови, но сепак натамошното учење на нивото B1 ќе им овозможи совладување на повисок степен на јазикот и полесно снаоѓање во различни ситуации. Со многу дискусии, вежби и работа можат да се надминат тешкотиите во нивото A2 и може да се пристапи кон усвојување на следното ниво B1.

Користена литература

1. Ајдинска-Папазовска В. (1999). *Добре дојдовите на македонски јазик (Учебник со грамајтика и речник на македонски и германски јазик)*. Скопје: Работнички универзитет „Кочо Рацин“.
2. Ајдинска-Папазовска В. (1999). *Добре дојдовите на македонски јазик (Работна шетрајка)*. Скопје: Работнички универзитет „Кочо Рацин“.
3. Алексова, Г. (2012). *Суница*. Скопје: УКИМ, Филолошки факултет „Блаже Конески“.
4. Бужаровска, Е., Гочкова-Стојановска, Т. (1995). *Зборувајте ли македонски. (Почетен курс за странци – работна шетрајка)*. Скопје: Медис – информатика.

5. Јачева-Улчар, Е. (2025 - во печат). „За едно турско влијание во македонскиот гласољско-временски систем“. Зборник на трудови од 27. меѓународен симпозиум за турска култура. Штип: УГД.
6. Кусевска, М., Митковска, Л. (2016). *Зборуваат ли македонски*. Скопје: Просветно дело.
7. Леонтиќ, М. (2018). *Дојди да ги сакаме турскиот и македонскиот! Дојди да ги научиме турскиот и македонскиот! А1-А2*. Скопје.
8. Саздов, С. (2022). *Тешкојо (Македонски јазик за странци, почешно рамнишше)*. Скопје: УКИМ.

